

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/219/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115213302
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115213302.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobkyne: C. F., U.. XX.X.XXXX, R. D., N. XX, zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom vo Svidníku, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že poplatok 215,75 Eur, ktorý dojednáva žalovaný so spotrebiteľmi v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 241,85 EUR/ 7286 SKK a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 146,58 EUR/ 4416 SKK v prípade ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby j e n e p r i j a t e ľ n o u z m l u v n o u p o d m i e n k o u“.

Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1.096,08eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 466,36 Eur na účet jej právneho zástupcu, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa žalobou zo dňa 15.5.2015 sa domáhala určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v znení ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a zároveň uplatnila voči žalovanému aj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1096,08 Eur. V žalobe uviedla, že s G. F. boli spoludlžníkmi úveru, ktorý im poskytol žalovaný vo výške 1493,73 Eur, celkové náklady činili 1534,36 Eur. Žalovaný si okamžite započítal poplatok 241,85 Eur, čo predstavuje 16,19% úveru. Poplatok je obsiahnutý v bode 8.1 žiadosti o revolvingový úver. Je absolútne neprimeraný k službe, ktorou je možnosť odkladu splátok. Uvedený poplatok je neprijateľný nielen z dôvodu neprimeranosti ceny tejto služby, ale aj z dôvodu, že sa platí bez ohľadu na jej poskytnutie. Žalovaný získa prospech skôr ako spotrebiteľ a pritom službu ani neposkytol. Žalobkyňa poukázala v tejto súvislosti aj na právoplatný rozsudok tunajšieho súdu, kde takýto poplatok bol určený za neprijateľnú zmluvnú podmienku a to rozsudkom tohto súdu sp. zn.

25C/4/2014 zo dňa 19.5.2014, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co 220/2014 zo dňa 27.11.2014.

Žalobkyňa zdôraznila, že v skutočnosti jej bol poskytnutý úver vo výške 1251,88 Eur, pričom všetky úhrady za úver realizovala ona sama a to úhradne vo výške 2.347,96 Eur. Uviedla aj to, že dohodnutá úroková sadzba 68,82% v zmluve je neprimerane vysoká, v porovnaní s obdobnými úvermi bánk (11,95% p.a.) a preto dohoda v tejto časti pre rozpor s dobrými mravmi je absolútne neplatný právny úkon. Žalovaný sa tak bezdôvodne obohatil o sumu 1.096,08 Eur, o čom sa dozvedela v marci 2015 od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Uviedol, že s poukazom na § 53 ods. 1 vetu druhú Občianskeho zákonníka je vylúčená súdna kontrola neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa výšky poplatku. Nesúhlasil s tvrdením žalobkyne, že sporným poplatkom sa platí za niečo čo nebolo dodané. Predmetom plnenia je totiž nadobudnutie práva na odklad splatnosti a teda „nedodanie“ je výsledkom vlastného rozhodnutia žalobkyne. Žalovaný tvrdil, že Dohoda o poskytnutí služby ako samostatný právny úkon je individuálne uzavretá, nepredstavuje predpoklad a ani podmienky pre vznik zmluvy o úvere, čo napokon vyplýva aj z bodu 8 ods. 8.6 zmluvy a skutočnosti, že táto dohoda bola osobitne podpísaná.

Žalovaný poprel, že by predmetná úverová zmluva nemala povinné náležitosti podľa zákona č. 258/2001 Z.z. Uviedol, že otázka odplaty za úver nemá byť posudzovaná podľa dobrých mravov, ale podľa osobitnej právnej úpravy, čo vyplýva z § 3 ods. 10 zákona č. 258/2001 Z.z. a v návaznosti na to § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 238/2008 Z.z. Maximálna výška odplaty za rovnaký spotrebiteľský úver bola v danom čase 73,49 % a odplata za predmetný úver ju neprevyšuje. Napokon žalovaný vzniesol aj námietku premičania, ktorú však bližšie nezdôvodnil.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, písomným vyjadrením žalovaného, úverovou zmluvou č. 8300023782, zmluvnými dojednaniami zmluvy o revolvingovom úvere žalobcu, kartou klienta, spisom tohto súdu 25C/168/2014 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 27.8.2009 účastníci uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere pod č. XXXXXXXXXXXX. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že príslušný formulár zmluvy podpísala najprv žalobkyňa ako spoludlžníčka aj s manželom G.U. F. dňa 25.8.2009 s vyplnením údajov v bode 5 príslušného formulára. Uvádza sa v ňom, že žiadajú o poskytnutie úveru vo výške 1.493,73 eur s mesačnou splátkou 84,11 Eur, s počtom splátok 36. V zmluve je uvedené RPMN za úver vo výške 68,82%, v tej istej hodnote aj ročná úroková sadzba, priemerné RPMN vo výške 37,93 %. V tejto kolónke sa uvádza aj požadovaná čiastka revolvingu 847,83 Eur, RPMN pri revolvingu 59,50 Eur, ročná úroková sadzba revolvingu 67,94 %.

Bod 6 formulára zmluvy obsahuje údaje o schválenom revolvingovom úvere s tými istými údajmi ako v bode 5, ale s výnimkou RPMN, ktorá pri úvere je vo výške 64,18% a pri revolvingu 54,97%. Žalovaný ako veriteľ túto zmluvu podpísal dňa 27.8.2009.

Formulár zmluvy o revolvingovom úvere má celkovo 13 bodov. Na druhej strane pokračuje úverová zmluva drobným písmom, bodmi 7 - 13. V bode 8 je o málo väčším písmom označenie: „Dohoda o poskytnutí služby uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka“. Nasleduje bod 8.1 s týmto textom: „Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 120,58 Eur a b/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 62,64 Eur v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohy tejto dohody o poskytnutí služby.

V bode 8.2 sa uvádza: „Dlžník je oprávnený, nie však povinný požiadať o odklad splatnosti splátok úveru/revolvingu po splatení prvých troch splátok za podmienky, že je dlhodobo práceneschopný, pričom dlhodobou pracovnou neschopnosťou sa rozumie pracovná neschopnosť začatá najskôr v

deň uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby a trvajúca dlhšie ako tri týždne alebo pokiaľ s ním bol skončený pracovný pomer. Dlužník je povinný toto svoje právo veriteľovi doložiť kópiou lekárskeho potvrdenia, ktoré preukazuje dobu trvania jeho pracovnej neschopnosti alebo kópiou potvrdenia o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie alebo výpoveďou resp. dohodou o skončení pracovného pomeru alebo iného dokumentu, ktorý preukazuje skončenie pracovného pomeru, pričom odo dňa vyhotovenia ktoréhokoľvek z uvedených dokumentov do dňa ich doručenia veriteľovi nesmie uplynúť doba dlhšia ako dva mesiace. Účinnosť odkladu splácania nastáva okamihom doručenia žiadosti veriteľovi vrátane všetkých príslušných dokladov podľa predchádzajúcej vety. Dlužník je oprávnený požiadať o odloženie splátok poskytnutého úveru aj v iných prípadoch ako je uvedené vyššie, ale tento odklad je podmienený schválením zo strany veriteľa. Na odloženie splátok v týchto iných prípadoch nemá dlžník právny nárok“.

Až do bodu 8.6 sú uvedené údaje týkajúce sa spornej dohody. Pod bodom 8.6 je podpis žalobkyne s dátumom 25.8.2009 a podpis s pečiatkou žalovaného s dátumom 27.8.2009. Pod nimi pokračuje text úverovej zmluvy bodmi 9-13, ktorý je ukončený dátumami a podpismi tak, ako predtým.

Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že pri podpisovaní žiadosti o poskytnutie úveru nebola žiadna reč o dohode o možnosti odkladu splátok. Uviedla, že ak by bola upozornená na takúto dohodu a za tak vysoký poplatok, rozhodne by s takouto dohodou nesúhlasila.

Ako vyplýva z karty klienta, z predmetnej úverovej zmluvy žalovaný vyplatil žalobkyni a jej manželovi celkovo 1.251,86 Eur, uhradených mu bolo 2.347,90 eur, pričom podľa prehlásenia žalobkyne všetky úhrady realizovala sama.

Na tunajšom súde prebehlo aj konanie o zaplatenie 680 Eur v opačnom procesnom postavení. Už v tomto konaní na pojednávaní žalobkyňa tvrdila, že bývalý manžel bol nezodpovedný a všetky pôžičky uhradzała sama. Súd rozsudkom č.k. 25C/168/2014-89 zo dňa 30.10.2014 žalobu spoločnosti Profi Credit Slovakia s.r.o. proti G. a C. F. zamietol. V rozsudku uviedol, že predmetná úverová zmluva neobsahuje všetky povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. Konkrétne neobsahuje konečnú splatnosť úveru a tiež výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a preto úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. Keďže dlžníci zaplatili veriteľovi viac než im bol poskytnutý úver, súd žalobu zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 3.1.2015.

Nepochybne predmetnú úverovú zmluvu vrátane dohody o možnom odklade splátok je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 3 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ opäť v znení v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

V § 53 ods. 4 OZ sú demonštratívne uvedené niektoré neprijateľné zmluvné podmienky a medzi nimi s účinnosťou od 13.6.2014 je uvedená aj neprijateľná zmluvná podmienka pod písm. v/, ktorá požaduje od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

Prechodné ustanovenie § 879p OZ nerieši spomínanú právnu úpravu § 53 ods. 4 písm. v/, a preto je potrebné ho aplikovať aj na právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou novely príslušného zákona, ktorým je zákon č. 102/2014 Z. z. Tento záver vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu SR 3MCDo 12/2014 zo dňa 21.4.2015. Súd mal v konaní za preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľka nebola informovaná o spornom poplatku za možný odklad splátok a navyše za tento poplatok nedostáva protiplnenie.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 153 ods. 4 O. s. p. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Žalovaný poukázal na vylúčenie súdnej kontroly poplatku tvoriaceho súčasť ceny (odplaty za úver) s poukazom na § 53 ods. 1 vetu druhú OZ. Uvedené ustanovenie je však potrebné vykladať v súlade so smernicou Rady 93/19/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa článku 4 ods. 2 smernice hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje k definícii hlavného predmetu zmluvy, ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné.

Podľa článku 3 smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

Vyššie uvedená úprava bola neskôr prijatá aj do nášho právneho poriadku zákonom č. 575/2009 Z.z. a to od 1.3.2010. Od uvedenej doby preto § 53 ods. 1 OZ znie: „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané“.

Za hlavný predmet plnenia v zmysle európskej judikatúry sa považujú podmienky, ktoré upravujú základné plnenia zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú (napr. rozsudok SAIA d AHORROSY MONTE D PIEDAT D MADRID, EU: S: 2010:309, bod 34).

Sporný poplatok, ktorý je poplatkom za možný odklad splátok rozhodne nie je základným plnením úverovej zmluvy a teda nepredstavuje jej hlavný predmet plnenia.

Druhý prípad vylúčenia súdnej kontroly nie je samotná cena, ale primeranosť ceny na jednej strane a tovaru a služieb na druhej strane ako protiplnenie (napr. Rozsudok C-26/13 zo dňa 30.4.2014 vo veci Arpád Kásler, Hajnalka Káslerné Raabai proti OTK Jelzalogbank Zrt, bod 54). Podmienky, týkajúce sa protihodnoty, ktorú dlhuje spotrebiteľ veriteľovi alebo ktorá má vplyv na skutočnú cenu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť veriteľovi, teda v zásade nepatria do tejto druhej kategórie podmienok vylučujúcich súdnu kontrolu s výnimkou otázky, či je výška protihodnoty alebo cena, ktorá je dohodnutá v zmluve primeraná službe veriteľa (rozsudok C-143/13 zo dňa 26.2.2015 vo veci Bogdan Matei, Iona Ofelia Matei proti SC Volksbank Romania SA, bod 55, 56).

V danom prípade súd neposudzoval cenu ako jej primeranosť k dodanej službe, ale celú dohodu o cene za možný odklad splátok, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť za niečo, čo mu nie je dodané (tzv. teória skutočného plnenia). Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 18Co 109/2011 uviedol, že za neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži záujmom dodávateľa. Súd dodáva, že celá sporná dohoda sa považuje komplexne, teda nielen výška stanoveného poplatku, ktorý však nepochybne vzhľadom na to, že predstavuje viac ako 16 % poskytnutého úveru len potvrdzuje záver o neprijateľnosti celej tejto zmluvnej podmienky.

Zo súdnej kontroly by bola vylúčená sporná dohoda, ak by bola individuálne dojednaná. Tento názor je však spochybnený už tým, že ide o formulárovú dohodu. Navyše z výpovede žalobkyně, ktorej súd nemal dôvod neveriť, pretože je tiež dôkazným prostriedkom, vyplýva, že nemala záujem žiadnu takúto dohodu uzavrieť. Podľa názoru súdu je logické, že v čase, keď podpisovala žiadosť o poskytnutie úveru, výška sporného poplatku v tlačive danej úverovej zmluvy ešte nemohla byť uvedená, nakoľko nebolo známe, v akej výške bude žalobkyni úver schválený. Sporný poplatok nepredstavuje celé číslo a nepochybne ide o určitý podiel z poskytnutého úveru, takže poplatok musel byť do zmluvy dopísaný až po schválení úveru, a teda rozhodne nemohol byť odsúhlasený žalobkyňou. Súd preto dospel k záveru, že sporná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Súd pritom zdôrazňuje, že platí prezumpcia práve o tom, že neprijateľná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, ako to vyplýva z § 53 ods. 3 OZ. Dôkazné bremeno o opaku je na žalovanom, ktorý však toto dôkazné bremeno neunesol.

Pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné si uvedomiť, že žalovaný žalobkyni strhol z úveru sumu 241,85 Eur ako poplatok za to, že ak by snáď niekedy v budúcnosti žiadala o odklad splátok, aj to až pri splnení ďalších podmienok (stanovenej doby práceneschopnosti alebo skončenie pracovného pomeru) povolí jej odklad, ale maximálne troch splátok a to všetko za poplatok 241,85 Eur pri úvere vo výške 1.493,73 Eur. Zmluvné dojednanie nie je formulované tak, že ak spotrebiteľ skutočne chce odklad splátok, môže si ho aktivovať, ale je formulované tak, že službu napriek tomu, že ju spotrebiteľ ešte nepotrebuje a zjavne ani nechce, zaplatí poplatok vo výške 241,85 Eur, čo je 16,19% z úveru. Mesačná splátka je vo výške 84,11 Eur. Za odklad troch splátok, t.j. vo výške 252,33 Eur spotrebiteľ mal zaplatiť poplatok, ktorý je len o 10,48 Eur nižší ako súčet troch prípadných odložených splátok. Nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto súd považoval za dôvodne tejto žalobe vyhovieť. Súd na záver pripomína, že existujú už viaceré právoplatné súdne rozhodnutia, ktorým bola vyslovená neprijateľná zmluvná podmienka totožná s predmetom tejto žaloby, ale z inej úverovej zmluvy uzavretej s iným klientom (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 20Co 111/2014 zo dňa 26.5.2015, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu v Prešove č.k. 11C/6/2014-62 zo dňa 11.4.2014 alebo rozsudok tohto súdu 25C/4/2014-111 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co/220/2014-138 zo dňa 24.11.2014).

Súd považoval za dôvodný aj návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia. Stotožnil sa pritom so záverom súdu v konaní 25C/168/2014 o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru. Obligatorne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a medzi nimi pod písm. g/ je konečná splatnosť spotrebiteľského úveru a pod písm. j/ ročná percentuálna miera nákladov.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 3 pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ citovaného zákona nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. i/, kde sa uvádza aj počet splátok. Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru a preto pri písm. g/ citovaného ustanovenia iný výklad než ten, že konečná splatnosť

úveru musí byť určená dátumovo, neprichádza do úvahy (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co/286/14 zo dňa 27.5.2014).

V zmluve však chýba aj dohoda o RPMN, v tejto súvislosti možno poukázať na § 40 ods. 1, § 44 ods. 1 a § 44 ods. 2 OZ.

Podľa § 40 ods. 1 OZ ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 44 ods. 1 OZ zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

Podľa § 44 ods. 2 OZ prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh.

V danom prípade z dokazovania vyplýva, že výška RPMN bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalobkyne (68,82%) a iná v akceptácii žalovaného (64,18%). Je pritom bezvýznamné, že ide o zmenu pre spotrebiteľa výhodnú, keďže rozhodujúci je záver o tom, či vznikla platná dohoda o RPMN. S poukazom na citované ustanovenie § 44 ods. 2 vetu prvú OZ totiž v dôsledku tejto zmeny RPMN je potrebné vyjadrenie žalovaného v zmluve považovať za nový návrh, ktorý by však žalobkyňa musela písomne akceptovať k čomu však nepochybne nedošlo. Neplatné dojednanie RPMN spôsobuje absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. K totožnému právnomu záveru dospel aj Krajský súd v Žiline v rozsudku 6Co 211/2014 zo dňa 29.5.2014.

Uvedené chýbajúce náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobujú následok vyplývajúci z § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. spočívajúci v tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že žalobkyňa s manželom mala žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 1.251,88 Eur, pričom celkovo žalovanému uhradila sumu 2.347,96 Eur. Žalovaný preto má vrátiť titulom vydania bezdôvodného obohatenia žalobkyni sumu 1.096,08 eur.

Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Z karty klienta možno zistiť, že úver bol splatený poslednou splátkou zo dňa 14.12.2010. Už časť tejto splátky predstavovala bezdôvodné obohatenie žalovaného, čiže uvedený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vznikol od danej úhrady a končil poslednou úhradou zo dňa 18.8.2011.

Žalovaný vzniesol námietku premlčania. V tejto súvislosti je potrebné vychádzať z ustanovenia § 107 ods. 1, 2 OZ.

Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Pri danom nároku podľa súdu je potrebné vychádzať z desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty počítanej od vzniku bezdôvodného obohatenia, pretože so strany žalovaného je daný minimálny nepriamy úmysel pri vzniku bezdôvodného obohatenia, ktorý súvisí so spracovaním úverovej zmluvy, ktorú pripravil sám žalovaný, ktorý pri jej koncipovaní nedodrжал zákon o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný pritom ako nebankový subjekt, ktorý má vo svojom predmete činnosti poskytovanie úverov, musí poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Žalovaný teda mal si

byť vedomý toho, že pri nedodržaní konkrétnych ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a že teda nemá nárok na vyššiu sumu než klientom poskytol.

Žalobkyňa sa o vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaným na jej úkor dozvedela už v konaní 25C/168/2014, potom čo jej právne zastúpenie prevzal advokát JUDr. Šafranko, ktorý v septembri 2014 spracoval písomné vyjadrenie k žalobe, v ktorom sa zmienil aj o tomto bezdôvodnom obohatení žalovaného. Napokon aj žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že o tejto skutočnosti sa dozvedela v júni 2014. Dvojročná subjektívna premlčacia lehota podaním tejto žaloby bola zachovaná, keďže súd ju počítal od marca 2014 a žaloba bola podaná na súd 15.5.2015. Námieta premlčania je preto nedôvodná.

Úspešnej žalobkyni súd priznal náhradu trov konania v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. Tá predstavuje trovy právneho zastúpenia. V danom prípade tarifná odmena za 1 úkon právnej služby predstavuje za úkony z roku 2015 sumu 85,01 Eur a za úkony z roku 2016 sumu 86,47 Eur. Spojené boli totiž dva nároky, pričom podľa § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vyššia tarifná hodnota predstavuje vec týkajúcu sa neprijateľnej zmluvnej podmienky, kde tarifná hodnota s poukazom na § 11 ods. 1 citovanej vyhlášky predstavuje za rok 2015 sumu 64,54 eur a za rok 2016 sumu 66 Eur. Táto tarifná hodnota pri spojených veciach sa zvyšuje o 1/3 tarifnej hodnoty ďalšieho uplatneného nároku teda zo žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, pri ktorom tarifná hodnota činí podľa § 10 ods. 1 citovanej vyhlášky odmenu 61,41 Eur, z čoho 1/3 predstavuje 20,47 Eur. Z toho dôvodu odmena za 1 úkon právnej služby za spojené veci predstavuje za úkony z roku 2015 sumu 85,01 Eur (64,54 + 20,47) a za úkony z roku 2016 sumu 86,47 Eur (66 + 20,47). Súd pritom priznal odmenu za tieto úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia vo výške 85,01 Eur; podanie žaloby vo výške 85,01 eur; účasť na nemeritórnom pojednávaní dňa 21.10.2015 vo výške 21,25 Eur (1/4 odmeny s poukazom na § 13a ods. 4 vyhlášky) a účasť na pojednávaní dňa 27.1.2016 vo výške 86,47 Eur. K týmto úkonom bol pripočítaný aj režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky a to 3 x 8,39 Eur + 8,58 Eur. Odmena tak predstavuje sumu 311,49 Eur (3 x 85,01 + 86,47 + 3 x 8,39 + 8,58).

Náhrada za premeškaný čas v súvislosti s účasťou právneho zástupcu na pojednávaniach predstavuje za účasť na pojednávaní dňa 21.10.2015 zo Svidníka do Prešova za premeškaný čas za 5 polhodín sumu 69,90 Eur (5 x 13,98 Eur podľa § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky), avšak právny zástupca si účtuje len 1/3 tejto náhrady, čo predstavuje sumu 23,30 Eur. Za účasť na pojednávaní dňa 27.1.2016 za 4 polhodiny prislúcha náhrada vo výške 55,92 Eur (4 x 1,43 eur), avšak z toho titulu právny zástupca požaduje len 1 čo činí 27,96 Eur.

Napokon súd priznal aj nárok na náhradu cestovného za použitie vlastného motorového vozidla právneho zástupcu žalobcu Škoda Fabia s EČ D. XXX R., ktoré použil na obe pojednávania. Tieto cestovné výdavky boli priznané v súvislosti s účasťou na pojednávaní dňa 21.10.2015 vo výške 11,88 Eur a za účasť na pojednávaní dňa 27.1.2016 vo výške 14 Eur. V prvom prípade si totiž právny zástupca opäť účtuje len 1/3 a v druhom prípade 1. Cestovná náhrada pritom zo Svidníka do Prešova a späť za 132 km prislúcha vo výške 35,64 Eur (132km x 0,27 eur/km) a v druhom prípade právny zástupca vyčíslil cestu na 120km po 0,25 Eur/km. Suma 0,27 eur/km predstavuje súčet základnej náhrady za 1 km (0,183 eur) a náhrady za spotrebované pohonné hmoty na 1km (7,4 + 5,3 + 6,1 = 18,8/3 = 6,27 liter/100km) 0,063 liter/1km pri cene nafty 1,259 eur /liter = 0,08 eur/km. Podobne suma 0,25 eur/km predstavuje súčet základnej sadzby za 1 km podľa § 1 písm. b/ opatrenia č. 632/2008 Z.z. vo výške 0,183Eur /km a náhradu za spotrebované pohonné hmoty vo výške 0,06 Eur/km (6,5 + 4,1 + 5 = 15,6/3 = 5,2 liter/100km) 0,052liter/1km pri cene nafty 1,124Eur/liter.

Priznaná náhrada trov konania tak predstavuje odmenu 311,49 Eur, hotové výdavky vo výške 77,14 Eur (11,88 + 23,30 + 14 + 27,96) a napokon 20%DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky vo výške 77,73 Eur. Úhrnne tak priznaná náhrada trov konania činí 466,36 Eur.